

Van kleinseminarie tot abdij-internaat

De tijd staat niet stil, een gemeenschap van mensen evolueert voortdurend.

Ons internaat bestond in 1993 reeds 150 jaar. We zullen dus, in het bestek van deze beperkte ruimte, met grote passen door de 'geschiedenis' moeten stappen.

Het kleinseminarie van Sint-Truiden (lange tijd geschreven als kleinseminarie) werd op 2 mei 1843 ingehuldigd. Het bisdom Luik, waartoe tot 1967 ook Limburg behoorde, had eerst zijn kleinseminarie in Rolduc. Maar vanaf 1839 lag Rolduc in Nederland en sinds 1840 was het eigendom van het bisdom Roermond. Op de ruïnes van de voormalige benedictijnen-abdij, verwoest tijdens de Franse revolutie, werd dan een nieuw Kleinseminarie voor het bisdom Luik opgericht, uiteraard enkel bestemd voor internen.

Gelijk in alle middelbare scholen van die tijd, werden alle lessen in het Frans gegeven. Pas in 1919 kregen de Vlaamse leerlingen van de 6de en 5de klassen, op vraag van de Limburgse bisschop van Luik, mgr. Rutten, alle lessen in hun moedertaal. Vóór de oorlog 1914-1918 werden in het middelbaar reeds enkele lessen Latijn en godsdienst aan de Vlamingen in het Nederlands gegeven. Het zou echter tot

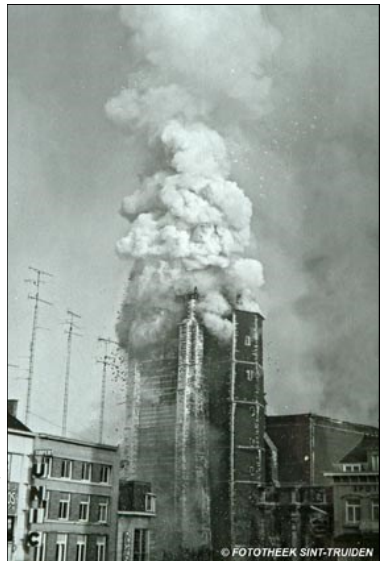
1930 duren voor men progressief alle lessen ontdubbelde. De Waalse afdeling bleef in Sint-Truiden bestaan tot 1961! Het aantal Waalse leerlingen was toen teruggelopen tot 42. Op het laatste jaar zat zelfs geen enkele leerling meer.

In 1859 kwamen vier zusters uit Luik naar Sint-Truiden. Zij stonden in voor de ziekenzaal, voor het onderhoud van slaapzalen en linnenkamers en zij zorgden voor de keuken. Dit alles samen met enkele vrouwen die meestal inwoonden. In 1959, na 100 jaar, bestond de congregatie 'Dochters van het H. Kruis' te Sint-Truiden uit 18 zusters. Nadien verminderde het aantal. In 1977, twee jaar nadat hun klooster was afgebrand, verlieten de laatste drie zusters Sint-Truiden.

Lange tijd was het kleinseminarie een eiland in de stad, met o.a. een eigen boerderij. Tot het einde van de jaren 1970 was er nog een eigen bakkerij in werking. Ook het mannelijk personeel was gedeeltelijk inwonend.

In Sint-Truiden was er ook een stadscollege dat vanaf 1850 een 'Aangenomen' College werd. Door een plotse sluiting, werd het van 1910 tot 1928 als externaat verbonden aan het kleinseminarie. Vanaf 1972 gebeurde echter net het omgekeerde en werd het internaat progressief verbonden aan het Aangenomen College. Vanaf het schooljaar 1977-78 was de fusie voltrokken en leefde het internaat verder onder de naam Seminarie-Internaat.

Een belangrijke datum in de evolutie van het internaat is beslist dinsdag 9 december 1975. Rond 9 uur 's morgens brak er brand uit, waarschijnlijk op de 6de slaapzaal, misschien op de 5de of op de waszalen die ertussen lagen. De bovenste verdieping met 5 slaapzalen, (waarvan twee niet meer in gebruik), het klooster van de zusters, een aantal kamertjes van leerlingen, de kerk en de toren, de speelzalen van de hogere cyclus (waar voordien de filosofie gevestigd was) brandden volledig af. Gelukkig drong het vuur slechts op een paar plaatsen door tot op de lager gelegen verdieping, maar veel belangrijker nog,

niemand liep enig letsel op. De leerlingen zaten in de klassen en konden rustig via brede deuren en gangen het gebouw verlaten.

Na de brand volgden zowat 5 à 6 moeilijke jaren van plannen, bespreken, reorganiseren en geleidelijk heropbouwen en vernieuwen. We zetten enkele gebeurtenissen op een rijtje.

- Vanaf september 1979 werden de paviljoenen aan de sportvelden één na één verlaten en werden de open slaapzalen in gebruik genomen die boven 2 vleugels van de klassen werden ingericht.
- Op 20/02/1980 werd de nieuwe sporthal, een overdekking van de vroegere binnenkoer, voor het eerst gebruikt voor een basketbalmatch.
- Op 31/07/1980 waren de muren van de kamertjes van de 3de verdieping zo goed als opgemetseld. Het nieuwe internaat werd opgetrokken op de plaats waar vroeger de kerkgang was en de linkerbeuk van de kerk. Vanaf het schooljaar 1981-82 konden de internen, verdieping na verdieping, inhuizen in de 80 nieuwe kamers.
- Op 07/02/1984 werd de nieuwe keuken, die overgebracht werd van de kelderverdieping naar het gelijkvloers van het vroegere klooster van de zusters, officieel geopend. Op dat ogenblik had deze echter al verschillende maanden haar goede diensten bewezen.

Samenvattend kunnen we enkele grote veranderingen aangeven die in de loop van die zowat 160 jaar internaatsleven hebben plaats gevonden.

- Bij de oprichting in 1843 vielen school en internaat samen. Op dit ogenblik staat het internaat open niet alleen voor de leerlingen van de KCST (Katholieke Centrum Scholen van Sint-Truiden, gestart op 1 september 1997) maar voor alle katholieke scholen van Sint-Truiden, zelfs voor leerling-verpleegsters die in Sint-Truiden stage doen.

Door deze fusie van vier scholen en de daarbijhorende naamsverandering werd het Seminarie-Internaat omgedoopt tot Abdij-internaat.

- ☑ In 1843 waren de internen uitsluitend jongens die alleen de Latijn-Griekse humaniora konden volgen. Vanaf september 1996 zijn er ook meisjes intern en zowel jongens als meisjes zijn terug te vinden in alle afdelingen van het middelbaar onderwijs. Ook scholieren van alle jaren van de basisschool worden opgenomen.
- ☑ Bij het ontstaan stonden uitsluitend priester-leraars in voor de opvang van de internen. Vanaf de jaren 1970 werd ook een beroep gedaan op leken-opvoeders, en sinds enkele jaren ook op opvoed(st)ers die speciaal zorgen voor de meisjes en de jongens.
- ☑ In het begin sliepen alle internen op slaapzalen met kleine chambrettes en zij studeerden in een studiezaal. Nu heeft elke intern zijn eigen, erg ruime, kamer waar de groteren ook studeren.
- ☑ Tot aan de oliecrisis, begin jaren 1970, gingen de internen enkel naar huis tijdens de vakanties en de halftrimestriële 'sorties'. Vanaf september 1974 werd ook in het onderwijs de vijfdagenweek ingevoerd en kozen de internen er geleidelijk aan voor om wekelijks naar huis te gaan van vrijdagavond tot maandagmorgen.

Deze laatste evolutie heeft zeker tot gevolg dat er een nauwer contact is tussen de ouders en de opvoed(st)ers en dit kan de kinderen en de jongeren alleen maar ten goede komen.

Ivon Luyx
gepensioneerd priester-leraar

